

Opbouw reële tarieven Limburg-Noord

In deze notitie beschrijven we de voorgestelde opbouw van reële tarieven waarmee de gemeenten in Limburg-Noord vanaf 2022 Wmo-diensten en diensten onder de Participatiewet gaan invullen. Dat doen we door eerst het gebruikte kostprijsmodel te beschrijven en aansluitend de toepassing daarvan voor de verschillende segmenten waarvoor een reëel tarief is gevraagd. De notitie is bedoeld om reactie van aanbieders op te halen.

Inleiding

De zeven gemeenten in Limburg-Noord (Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray) zijn in voorbereiding op een nieuwe aanbesteding in het sociaal domein. In dat kader willen de gemeenten op zorgvuldige wijze de bijbehorende tarieven reëel vaststellen. Daartoe is opdracht verstrekt aan bureau HHM In deze notitie beschrijven we de gevolgde aanpak, de algemene opbouw van een kostprijsmodel voor de reële tarieven en de uitwerking daarvan naar de verschillende producten. In deze notitie betreft het de volgende voorzieningen (afgeleid van de segmentbeschrijvingen van de regio):

- *Ondersteuning in segment 1A (Wmo):*
Dagbesteding voor volwassenen met een complexe en meervoudige ondersteuningsvraag
Begeleiding voor volwassenen met een complexe en meervoudige ondersteuningsvraag
- *Ondersteuning in segment 1B (Wmo):*
Ondersteuning voor volwassenen met een kortdurende en enkelvoudige ondersteuningsvraag
- *Ondersteuning in segment 2A (Wmo):*
Dagbesteding voor volwassenen met een langdurige ondersteuningsvraag
Begeleiding bij het dagelijks leven voor volwassenen met een langdurige ondersteuningsvraag
- *Ondersteuning in segment 2B (Wmo):*
Dagbesteding voor volwassenen met ouderdomsproblematiek
Langdurige ondersteuning voor volwassenen met ouderdomsproblematiek
- *Ondersteuning in segment 3:*
Hulp bij het Huishouden
- *Ondersteuning volgens de P-Wet:*
Collectieve arbeidsmatige toeleiding
Individuele arbeidsmatige toeleiding
- Logeren
- Vervoer naar en van dagbesteding

AMvB Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) uit 2017 verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijselementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van een bepaalde voorziening en de prijs voor de levering van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio.

Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de (samenwerkende) gemeenten. Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces naar/met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt een uitgebreide marktconsultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van dit proces om tot reële tarieven te komen. Daarmee wordt inzicht verkregen in de reacties op de parameterwaarden door de aanbieders in de eigen regio.

Gevolgte aanpak

Om te komen tot een gedragen advies over de te hanteren reële tarieven, worden verschillende stappen doorlopen:

- 1) Aan de hand van de segmentbeschrijvingen is door bureau HHM een eerste uitwerking van een algemeen kostprijsmodel opgesteld voor de verschillende producten. Daarbij is ook gebruik gemaakt van uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders in het land en diverse benchmarks.
- 2) Deze eerste uitwerking wordt besproken met een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten in de regio.
- 3) De parameters, met voorgestelde parameterwaarden, zijn tijdens een (digitale) consultatiebijeenkomst op 3 november voorgelegd aan de regionale aanbieders. Tijdens deze bijeenkomst zijn reacties verkregen en argumenten aangereikt.
- 4) Aansluitend krijgen de aanbieders tot **uiterlijk 25 november** de tijd om ook schriftelijk op de parameters en bijbehorende waarden te reageren. Dit kan alleen door het specifieke format terug te sturen naar: tarieven.sdnl@hhm.nl. Bureau HHM analyseert deze reacties maakt op basis daarvan een 'Nota van Inlichtingen'.
- 5) De reacties van de aanbieders worden verzameld, gewogen en met de regio besproken. Deze stap kan leiden tot het advies om (voor bepaalde producten) bepaalde parameterwaarden aan te passen.
- 6) Na afloop van deze bespreking met de regio wordt de laatste en definitieve versie van deze notitie opgesteld. De uiteindelijke parameters worden in een rekenmodel ingebouwd waarmee de adviestarieven worden berekend.
- 7) HHM maakt voor de gemeenten een rapportage over de tarieven die zij adviseren. Uiteindelijk besluiten de gemeenten over de definitieve tarieven die vanaf 2022 bij de verschillende producten/trajecten worden toegepast.

Geen kostprijsonderzoek

Anders dan in eerdere trajecten en wellicht bekend uit andere regio's, wordt nu geen onderzoek gedaan naar de feitelijke parameterwaarden bij regionale aanbieders. Er is de afgelopen jaren veel dergelijk onderzoek gedaan, die steeds aantonen dat aanbieders op veel parameters uiteenlopende waarden laten zien. De bandbreedte van die waarden is inmiddels goed bekend. Daarom is nu een andere aanpak gekozen: de gemeenten kiezen reële parameterwaarden die passen bij de gevraagde producten en bij de regionale kenmerken. Dialoog met de aanbieders op basis van die initiële vulling van het kostprijsmodel, kan helpen duidelijk te maken welke eventuele aanpassingen de tarieven nog beter op de regio laten aansluiten en daarmee meer reëel maken.

Kostprijsmodel

Om te komen tot reële tarieven hebben we gebruik gemaakt van onderstaand kostprijsmodel. De nummers bij de parameters verwijzen naar de hierna volgende paragrafen waarin we de verschillende componenten van de kostprijs toelichten en waarin we voor de verschillende producten beschrijven welke concrete keuzes wij voorstellen.

Parameter	Omschrijving
Inschaling (1)	Dit betreft de functiemix van personeel in de directe hulpverlening, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen (2)	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, individuele keuzebudgetten, onregelmatigheidstoeslag, etc.
Sociale lasten (3)	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte verzekeringen, pensioen, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Overhead (4)	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie; maar ook opleidingskosten, kosten van werving en selectie en reiskosten, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiële kosten).
Productiviteit/ declarabiliteit (5)	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe hulpverlening voor niet-productieve (niet-declarabele) uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag (6)	Ook wordt een opslag toegevoegd voor risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten voorziening (7)	Voor bepaalde vormen van zorg gelden er aanvullende kosten gekoppeld aan de voorziening. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de dagbestedingslocatie en bij logeren en beschermd wonen om de kosten van de stenen (huur, onderhoud, afschrijvingen, rente, etc.) en de kosten van het hotelmatige voorzieningen (schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, etc.). De waarde van deze component drukken we uit in een vast bedrag per dagdeel of per etmaal. Kosten van vervoer passen niet in dit algemene kostprijsmodel; daarvoor volgt een alternatief voorstel.
Opbouw trajecten (8)	De regio Limburg-Noord gaat werken met trajectprijzen. Dat betekent dat de inzet van een professional over een bepaalde periode in de vorm van een traject wordt bekostigd. Om daarvoor een tarief te kunnen bepalen, doen we tot slot een aanname voor het aantal uren per traject.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een belangrijk aandachtspunt bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn nadrukkelijk geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorglevering!

1. Maandsalaris en inschaling

De ondersteuning binnen de Wmo en de P-wet wordt geboden door professionals met verschillende opleidingsniveaus. De ervaring leert dat dit varieert van MBO-2 niveau tot HBO+; het aandeel van de verschillende opleidingsniveaus verschilt per product. De inschaling (de hoogte van het salaris) hangt samen met het opleidingsniveau. Daarnaast zijn de verschillende aanbieders in de praktijk vanuit de historie verbonden met meerdere cao's.

In tabel 2 geven we weer met welke mix van schalen we hebben gerekend per opleidingsniveau. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van marktconsultaties in andere regio's bij vergelijkbare trajecten.

niveau \ cao	cao	cao VVT, GGZ en GHZ	Sociaal Werk
HbH		FWG HbH (100%), alleen VVT	-
MBO – 3		FWG 30 (50%) FWG 35 (50%)	schaal 4 (50%) schaal 5 (50%)
MBO – 4		FWG 40 (50%) FWG 45 (50%)	schaal 6 (50%) schaal 7 (50%)
HBO		FWG 50 (80%) FWG 55 (20%)	schaal 8 (80%) schaal 9 (20%)

Tabel 2: Inschaling per opleidingsniveau

Voor de verschillende producten hanteren we de volgende opleidingsmix (gebaseerd op de productbeschrijvingen van de regio):

Product	HbH	MBO – 3	MBO – 4	HBO
Dagbesteding complex/meervoudig		50%	50%	
Begeleiding complex/meervoudig			40%	60%
Ondersteuning kort/enkelvoudig			70%	30%
Dagbesteding langdurige hulpvraag			50%	50%
Begeleiding dagelijks leven			50%	50%
Dagbesteding ouderdomsklachten		50%	50%	
Begeleiding bij ouderdomsklachten		35%	35%	30%
Hulp bij het Huishouden	100%			
Collectieve arbeidsmatige toeleiding*			40%	60%
Individuele arbeidsmatige toeleiding*			40%	60%
Logeeropvang		50%	50%	

Tabel 3: Functiemix per product

* Beide laatste producten uit de P-wet baseren we voor 100% op de cao Sociaal Werk

Omdat niet elke hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum** van het hoogste (reguliere) salarisbedrag van de aangegeven salarisschaal¹.

2. Opslagen

De opslagen worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,33%	Dit is in alle cao's gelijk.
ORT	0%	Voor de ambulante producten geldt dat deze tijdens de '0% ORT-uren' worden geboden (ma-vrij tussen 7 en 20 uur en za tussen 8 en 12 uur).

Tabel 4: Uitwerking opslagen

3. Sociale Lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages. Daarbij is voor de pensioenafdracht een gemiddelde waarde bepaald, aangezien die afdracht leeftijd- en salarisafhankelijk is. De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) met ingang van 2020 heeft geleid tot premiedifferentiatie in de WW. We rekenen met de aanname dat **85%** van de medewerkers van de zorgaanbieders een aanstelling voor onbepaalde tijd heeft. Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de VVT hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Ook is opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van de volgende aspecten:

- hoogte van de vergoeding, dat is eenderde van een maandsalaris bij een volledig gewerkt jaar dus $(1/3/12 =) 2,78\%$;
- de inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij eenderde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- de inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever, gebaseerd op dezelfde verhouding vast/flex die hiervoor is benoemd.

De pensioenpremie is gebaseerd op het huidig gemiddeld percentage. Dat is vanwege de lagere salarissen voor medewerkers Hulp bij het Huishouden gemiddeld 2% lager dan bij de salarissen in de functieschalen die bij de andere producten aan de orde zijn. Er wordt

¹ Deze waarde werd door KPMG gevonden in 2014, na een breed onderzoek bij aanbieders naar de kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 na de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

algemeen aangenomen dat de bijdrage van de werkgever voor de pensioenen met ingang van 2021 hoger wordt. Omdat we deze notitie nu opstellen op basis van wat feitelijk bekend is, kunnen we de verwachte verhoging hierin niet verwerken. Over de wijze waarop de nieuwe, hogere percentages in de tarieven worden verwerkt, wordt later een besluit genomen.

Component sociale lasten		Percentage 2020
WAO/IVA/WGA basispremie (Aof) incl. toeslag kinderopvang		7,27%
WW premie (Awf) laag (aanstelling voor onbepaalde tijd)	85%	2,94%
WW premie (Awf) hoog (overige dienstbetrekkingen)	15%	7,94%
ZVW premie werkgever		6,70%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,23%
Transitievergoeding		0,14%
Pensioenpremie werkgever		gemiddeld 8,50%
Pensioenpremie werkgever (bij Huishoudelijke Hulp)		gemiddeld 6,55%
TOTAAL opslag sociale lasten		27,53%
TOTAAL opslag sociale lasten (Huishoudelijke Hulp)		25,58%

Tabel 5: Opbouw sociale lasten

4. Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter, mede omdat er in de praktijk grote verschillen voorkomen en er vaak discussie over ontstaat. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten. Daarnaast worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de volgende definities van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend:

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien.

(Personele) Overhead

Niet- cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevers, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-cliëntgebonden

personeel); inclusief een opslag voor andere personeelskosten (zoals reiskosten woon-werkverkeer, opleidingskosten, kosten werving & selectie).

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.).

We hebben verschillende benchmarks geanalyseerd² en de definities en waarden met elkaar vergeleken³. Op basis van de door ons geanalyseerde benchmarks, komen wij voor de verschillende categorieën van producten tot verschillende percentages. Gezien de verschillen in de omvang van de overhead tussen de sectoren die blijken uit de benchmarks, zullen de percentages niet voor iedere aanbieder feitelijk kostendekkend zijn. Overigens hanteren wij dit percentage in het rekenmodel als een opslag op de totale kosten van het personeel in de directe dienstverlening. Elders zien we de overhead ook wel als aandeel in het totaal van alle kosten van een organisatie, dat is dus niet de wijze waarop het hier bedoelde percentage straks doorwerkt.

Parameter	Waarde	Toelichting
Overhead	30%	Gebaseerd op openbare cijfers uit verschillende Benchmarks, oa. van Berenschot en uit verschillende rapporten van onderzoeken naar feitelijke kosten van de overhead bij aanbieders.
	15%	Bij Huishoudelijke Hulp is dit lager, vanwege de aard van het product (eenvoudiger te organiseren, minder management, minder administratieve lasten, etc.).

Tabel 6: Uitwerking overhead als opslag op de kosten van het direct dienstverlenend personeel

5. Productiviteit/declarabiliteit

Basis voor de productiviteit is de inzet die kan worden gedeclareerd.

Aantal declarabele uren per fte

In de volgende tabel maken we bij de declarabele inzet onderscheid naar de verschillende producten. In de tabel is het aantal declarabele uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (1.878) verminderd met de feest- en verlofdagen (cao-afhankelijk), ziekteverzuim en niet-clientgebonden uren. De laatste zijn gebaseerd op verschillende benchmarks.

Ziekteverzuim

Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage in de sector zorg en welzijn ligt hoger dan we hier als uitgangspunt hanteren. Er zijn verschillende landelijke benchmarkcijfers; het CBS (bedrijfstak zorg en welzijn) komt voor 2019 op 5,75%. Vernet, die verzuimcijfers voor

² Onder andere: Berenschot (2019) benchmark Care; Berenschot (2018) Tarieven ambulante Jeugdzorg; Berenschot (2013) Rapportage benchmark overhead; KPMG (2014) Inzicht in tarieven Wmo en Jeugdzorg,

³ Zie de bijlage voor de definities zoals wij die gebruiken.

de branche bijhoudt, komt over 2019 voor de hele sector op 6,92%. Wij zijn echter van mening dat dit niet per se een reële uitgangswaarde vormt. Een organisatie kan immers door middel van actief beleid invloed uitoefenen op met name het kortdurend ziekteverzuim. De organisaties die dat doen komen onder dat landelijk gemiddelde uit. Daarom gaan we uit van 100 uren productieverlies per fte als gevolg van ziekte. Dit komt overeen met een verzuimpercentage van 6,2% van de netto-uren, dat is 5,3% van de bruto-uren.

Scholing

Door aanbieders wordt er vaak op gewezen dat de CAO de werkgever verplicht om 2% voor scholing te reserveren. In artikel 10.1A van de cao VVT (vijfde lid) staat inderdaad dat het scholingsbudget minimaal 2% van de loonsom dient te zijn. Daarvan verwerken we bij Huishoudelijke Hulp 1,1% via 21 uren; de resterende 0,9% maakt onderdeel uit van de overhead. Bij de overige functies is die 2% met de scholingsuren gedekt.

Reistijd

De reistijd betreft dienstreizen, van de ene naar de andere cliënt. Voor de Hulp bij het Huishouden gaan we uit van gemiddeld 5 dienstreizen per week van gemiddeld 10 minuten. Bij de overige ambulante functies gaan we uit van 4,5 dienstreizen per week van gemiddeld 20 minuten per keer. Dit uitgangspunt is mede gebaseerd op de aanname dat ca. de helft van alle individuele contacten via screen-to-screen contact plaatsvindt en er dus geen reistijd aan de orde is. Overigens rekenen we met 42 volle werkweken op jaarbasis.

Uren per jaar	Ondersteuning bij de aanbieder	Ondersteuning bij cliënt thuis	Hulp bij het huishouden
Bruto beschikbare uren per jaar	1.878	1.878	1.878
Feestdagen	50	50	237 ⁴
Verlof, incl. bovenwettelijk	210	210	
Ziekteverzuim (5,3%)	100	100	100
Werkbare uren per jaar	1.518	1.518	1.540
Opleiding, intervisie	40	40	21
Algemeen overleg en administratie	80	80	15
Overig (verzorging, pauze, etc)	65	65	0
Reistijd van/naar cliënt	0	60	35
Cliëntgebonden tijd (declarabel)	1.333	1.273	1.470

Tabel 7: Uitwerking declarabiliteit

⁴ Bij de Huishoudelijke Hulp is alleen de cao VVT aan de orde

6. Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁵ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden.

Parameter	Waarde	Toelichting
Risico-opslag	2%	Te berekenen over de bruto loonkosten inclusief sociale lasten en opslag voor overhead.

Tabel 8: Uitwerking risico-opslag

7. Overige kosten

Reiskosten Hulp bij het Huishouden

Ter compensatie van de kosten die gemoeid zijn met het reizen van de medewerker van en naar de cliënten, is een opslag van **€ 0,35** per gewerkt uur opgenomen. Deze waarde is gebaseerd op de vroegere 'Code Verantwoordelijk Marktgedrag', die als voorloper van de AMvB 'Reële tarieven' werd opgesteld met het oog op de vergoeding van Huishoudelijke Hulp in Nederland.

Extra kosten bij collectieve begeleiding (groepen)

De hoogte van de kosten voor de huisvesting bij groepsbegeleiding leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de NZa-beleidsregels "Prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis" (BR/REG-20124) en "Prestatiebeschrijvingen en tarieven modulaire zorg" (BR/REG-20123).

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijspeil 2020)	
Dagbesteding	Maximum tarief per dagdeel
VV (1-4)	€ 6,16
VG (1-4)	€ 6,81
GGZ (Lza)	€ 5,84

Tabel 9: NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-20124 en 20123)

Bij de Wmo-segmenten

Op basis van het bovenstaande hanteren we **€ 6,-** per dagdeel ter dekking van de kosten van huisvesting bij zinvolle daginvulling. Aanvullend gaan we uit van een vergoeding van **€ 1,-** voor lichte catering (bij product 1A Dagbesteding voor volwassenen met een complexe en meervoudige ondersteuningsvraag, vervalt de vergoeding voor lichte catering). Daarmee komt de totale vergoeding bij dagbesteding op **€ 7,-** per cliënt per dagdeel van 4 uren (dat

⁵ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

wordt € 6,= per cliënt per dagdeel van 4 uren bij segment 1A 'dagbesteding voor volwassen met een complexe en meervoudige ondersteuningsvraag').

Bij collectieve toeleiding naar de arbeidsmarkt (P-wet)

Aangezien naar inschatting van de gemeenten bij ongeveer de helft van de groepen de locatie door de werkgever beschikbaar wordt gesteld, reken we daar met 50% van deze kosten voor de locatie (dus met € 3,50 per cliënt per dagdeel van 4 uren).

Groepsgrootte

In de volgende tabel geven we weer welke groepsgrootte de basis vormt voor de berekening van het tarief per cliënt. De groepsgrootte geeft immers aan over hoeveel cliënten de kosten van de personele inzet kan worden verdeeld.

Product	Groepsgrootte
Dagbesteding complex/meervoudig (1A)	We rekenen met 6 cliënten per professional
Dagbesteding langdurige hulpvraag (2A)	We rekenen met 7,2 cliënten per professional
Dagbesteding ouderdomsklachten (2B)	We rekenen met 7,2 cliënten per professional
Collectieve arbeidsmatige toeleiding	We rekenen met 10 cliënten per professional

Tabel 10: Groepsgrootte bij groepsbegeleiding

Toelichting logeeropvang

In de onderstaande tabel zijn de parameters voor de verdere opbouw van een reëel tarief voor logeren weergegeven.

Mogelijke (mantel)zorgtaken	Basis voor een reëel tarief
Huishoudelijke taken in brede zin (onderdak, zorgen voor slapen, maaltijden, etc.)	Dit betreft het leveren van 'bed, bad, brood'. Hierbij gaat het om de investering in stenen en inventaris en om het bieden van bijbehorende hotelmatige voorzieningen. Om hiervoor een reëel tarief te bepalen, leiden we de kosten hiervan af van het vergelijkbare 'opname niet-geïndiceerde partner' zoals dit in de Wlz mogelijk is. Dit betreft het logeren van een gezonde partner van een cliënt in een Wlz-instelling (VVT). Deze partner doet geen beroep op zorg/behandeling, waardoor dit met het logeren onder de Wmo is te vergelijken. Het NZa tarief hiervoor bedraagt in 2020 € 52,55 per etmaal (conform de beleidsregel BR/REG-20124a ⁶).
Persoonlijke en lijfsgebonden zorg (hulp bij aan- en uitkleden, wassen, verzorging, etc.)	nvt (zorgverzekeringswet)

⁶ Bron: [NZa beleidsregel BR/REG-20124a](#); prijspeil 2020.

Mogelijke (mantel)zorgtaken	Basis voor een reëel tarief
Toezichtstaken (aandacht hebben, aanwezig zijn, begeleiding door de dag, eventueel ADL-assistentie, slaapwacht tijdens nachtelijke uren)	Dit betreft het overnemen van de taken die door de mantelzorger worden verricht. De wijze waarop dit is georganiseerd, kan per aanbieder verschillen. Vaak wordt hierbij (voor een deel) gebruik gemaakt van geschoolde vrijwilligers. Voor het bepalen van een reëel tarief, gaan we uit van de aanwezigheid van een medewerker van het opleidingsniveau uit tabel 3. Daarbij bedient één professional overdag (07:00-20:00 uur) de groep met een gemiddelde groeps grootte van 7 cliënten . Bij deze inzet gaan we uit 12% toeslag ORT (zie bijlage 1). Tijdens de nachtelijke uren (20:00-07:00 uur) wordt van een slaapwacht gebruik gemaakt. Hiervoor gaan we uit van de aanwezigheid van een slaapwacht die de instelling die het logeren levert doorgaans vanuit overige (Wlz-) voorzieningen reeds beschikbaar heeft.
Reguliere Wmo-ondersteuning	nvt (niet via dit product; andere Wmo producten)
Geneeskundige zorg	nvt (zorgverzekeringswet)

Tabel 11: Toelichting logeren

Toelichting vervoer

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van de hiervoor beschreven kostprijselementen. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen tbv de dagbesteding Wlz⁷. Deze tarieven worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vastgesteld op basis van objectief onderzoek. In die tarieven voor het vervoer naar dagbehandeling/dagbesteding onder de Wlz, wordt onderscheid gemaakt langs twee assen:

- Grondslagen (V&V, GGZ, GHZ);
- Afstand (alleen bij de GHZ, tevens onderscheid naar wel/geen rolstoel).

In de onderstaande tabel zijn de vigerende dagtarieven in beeld gebracht:

Doelgroep	< 5 km	5-10 km	10-20 km	20-30 km	>30 km
V&V	€ 7,46				
GGZ	€ 7,27				
GHZ; gewoon	€ 12,15	€ 17,16	€ 27,19	€ 27,19	€ 46,72
GHZ; rolstoel	€ 12,15	€ 17,16	€ 27,19	€ 46,72	€ 67,05

Tabel 12: Tarieven vervoer dagbesteding/dagbehandeling Wlz (prijspeil 2020)

⁷ Bron: [NZa beleidsregel BR/REG-20124b](#); prijspeil 2020. Deze beleidsregel wordt voor 2021 herzien. De gewijzigde beleidsregel wordt toegepast zodra duidelijk is op welke wijze de uitkomsten van de overige parameters van prijspeil 2020 worden vertaald naar de tarieven die vanaf 2022 gaan gelden.

Op basis van deze tabel kunnen we een reëel tarief bepalen voor beide:

- **Gewoon vervoer naar groepsbegeleiding**
Gebaseerd op het gemiddelde van het 'gewone' vervoer over korte afstanden.
- **Rolstoelvervoer naar groepsbegeleiding**
Gebaseerd op het gemiddelde van het rolstoelvervoer over de afstanden <20 km.

SROI-verplichting?

Partijen die een contract aangaan met de regio Noord Limburg, krijgen de verplichting om 5% van de opdrachtwaarde te besteden aan 'sociaal return'. Het is vaak de vraag in hoeverre hiervoor in de tarieven een compensatie moet worden opgenomen. Aangezien de SROI-verplichting geen financiële is, maar gaat over de keuzes die een organisatie maakt met betrekking tot de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, gaan wij ervan uit dat dit niet in de opbouw van de tarieven hoeft terug te komen. Wanneer de gemeenten wel via de tarieven compenseren voor de SROI-verplichting, worden zij de financier daarvan en dat gaat voorbij aan de kern van deze verplichting.

8. Opbouw trajecten

De inzet van een professional wordt bij de verschillende producten uitgezet in trajecten. Die inzet wordt dan uitgedrukt in een aantal uren per week of maand en het aantal weken of maanden waarin die inzet wordt geleverd. In de onderstaande tabel zijn de uitgangspunten benoemd om tot de bedoelde trajecten te komen.

Product	Uren per maand	Aantal maanden
1A Dagbesteding complex/meervoudig	72 uren	12 maanden
1A Begeleiding complex/meervoudig	19,5 uren	12 maanden
1B Ondersteuning kort/enkelvoudig	1,5 uren	8 maanden
2A Dagbesteding langdurige hulpvraag (75%)	28 uren	12 maanden
2A Begeleiding dagelijks leven (25%)	7 uren	12 maanden
2B Dagbesteding ouderdomsklachten (70%)	59 uren	12 maanden
2B Begeleiding bij ouderdomsklachten (30%)	5,8 uren	12 maanden
3A Hulp bij het Huishouden	104 uren/jaar	12 maanden
P1 Collectieve arbeidsmatige toeleiding	Uurtarief	Nvt
P2 Individuele arbeidsmatige toeleiding	Uurtarief	Nvt
Logeeropvang	Etmaaltarief	Nvt

Tabel 13: Opbouw van de trajecten

Bijlage 1. Berekening ORT

1. Logeren

Bij logeren gedurende de weekenddagen is sprake van inzet in een tijdvak waarvoor ORT van toepassing is. Bij de berekening daarvan gaan we uit van een gelijke verdeling van de etmalen deeltijdverblijf over alle dagen van de week. In de onderstaande tabel is de genormeerde inzet (13 uren per dag) verdeel over de verschillende ORT-tijdvakken.

Inzet bij logeren			Uren per etmaal		
dag	tijdvak	ORT%	ma-vr	zat	zon/feestdagen
<i>maandag-vrijdag</i>	00:00-06:00	44%			
	06:00-07:00	22%			
	07:00-20:00	0%	13		
	20:00-22:00	22%			
	22:00-24:00	44%			
<i>zaterdag</i>	00:00-06:00	49%			
	06:00-08:00	38%		1	
	08:00-12:00	0%		4	
	12:00-22:00	38%		8	
	22:00-24:00	49%			
<i>zon/feestdagen</i>	00:00-24:00	60%			13
ORT gemiddeld per dag			0%	26%	60%
aantal dagen per week			5	1	1
gemiddelde ORT			12%		

Tabel B1. ORT bij logeren

Dit leidt tot een opslag voor de ORT in het tarief voor de personele inzet van 12%.

Bijlage 2. Definities bij het toepassen van een kostprijsmodel in het sociaal domein

Bij een aantal kostencomponenten verwijzen we naar de nummers uit het Prismant rekenschema voor zorginstellingen, een in de sector erkende opbouw van de administratie.

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien.

(Personele) Overhead

Niet-clientgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevenden, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigheden, marketing, abonnementen etc.)).

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiele kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewonergebonden kosten

Dit betreft o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouwgebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48.